

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом від
«___» _____ 20__ р.
№ _____

Ректор _____ Віль БАКІРОВ

Освітньо-професійна програма

«Геоурбаністика, регіоналістика та країнознавство»

Галузь знань 10 Природничі науки

Спеціальність 106 Географія

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Затверджено Вченою радою університету «___» _____ 2020 року,
протокол № ____

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

1.1. Вчена рада факультету геології, географії, рекреації і туризму:
протокол № ____ від « ____ » _____ 2020 р.

Голова Вченої ради факультету _____ Віліна ПЕРЕСАДЬКО

1.2. Науково-методична комісія факультету геології, географії, рекреації
і туризму:
протокол № ____ від « ____ » _____ 2020 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ Олександр ЖЕМЕРОВ

1.3. Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства:
протокол № ____ від « ____ » _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Людмила НЕМЕЦЬ

1.4. Гарант освітньої програми _____ Людмила КЛЮЧКО

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання
Керівник робочої групи – Ключко Людмила Василівна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства
Члени робочої групи		
Немець Людмила Миколаївна	професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна	доктор географічних наук, професор кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства
Сегіда Катерина Юрійівна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	доктор географічних наук, доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства
Кравченко Катерина Олександрівна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	кандидат географічних наук
Грецька-Миргородська Вікторія Вікторівна	начальник управління інноваційного розвитку та іміджевих проєктів Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради	
Суптело Ольга Сергіївна	аспірант кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	
Юрченко Яна Миколаївна	студентка кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна	

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

1) Освітнього стандарту спеціальності

Стандарт вищої освіти з даної спеціальності не є офіційно затвердженим. Наразі діє Тимчасовий стандарт вищої освіти України, схвалений Вченою радою університету (протокол № _____ від « ____ » _____ 2020 р.) і затверджений наказом ректора (№ _____ 2020 р.);

2) Професійного (их) стандарту _____
назва стандарту, власник/провайдер стандарту

3) Рекомендації професійної асоціації _____
назва

інформація про розміщення/оприлюднення рекомендацій

4) Рекомендації провідного працедавця в галузі _____
назва

інформація про розміщення/оприлюднення рекомендацій

Примітка – пп. 2-4 вказуються у випадку наявності

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. Профіль освітньої програми
«Геоурбаністика, регіоналістика та країнознавство»
зі спеціальності 106 Географія

1 – Загальна інформація	
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації</i>	Бакалавр географії; геоурбаністика, регіоналістика та країнознавство
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
<i>Офіційна назва програми</i>	Геоурбаністика, регіоналістика та країнознавство
<i>Наявність акредитації</i>	
<i>Цикл/рівень</i>	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність повної загальної середньої освіти
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії ОП</i>	4 роки
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://geo.karazin.ua/osvitni_programy/
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечення теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які набувають базових фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної географічної науки, урбаністики, регіоналістики, країнознавства, здатності до виробничої діяльності в установах професійного, наукового та технічного профілю.	
3 – Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</i>	10 Природничі науки 106 Географія Геоурбаністика, регіоналістика та країнознавство
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна, прикладна.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Базова вища освіта в галузі знань 10 Природничі науки із спеціальності 106 Географія. Високопрофесійна теоретична та практична підготовка з базових фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної географічної науки, геоурбаністики, регіоналістики, країнознавства. Ключові слова: географія, геоурбаністика, регіоналістика, країнознавство.
<i>Особливості програми</i>	Посилена практична підготовка, можливе стажування на підприємствах та у закладах вищої освіти за кордоном. Програма відповідає аналогічним освітнім програмам, які функціонують в англо-американській суспільній географії, що дозволить залучати іноземних студентів, зокрема з країн Азії, підсилить можливості взаємообміну студентів з України та країн Європи.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Професійна, наукова та технічна діяльність. Робочі місця у проектно-пошукових та науково-дослідних установах, в органах державного, регіонального та муніципального управління, в компаніях з міського проектування та планування. Географ, географ-економіст, фахівець з міського та районного планування, фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки, асистент географа.
<i>Подальше навчання</i>	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Основними підходами до навчання є компетентнісний, студентоцентризований та проблемно-орієнтований. Провідні методи навчання – проблемний, частково-пошуковий та дослідницький. Викладання та навчання проводиться у формі лекцій, серед них інтерактивних та мультимедійних лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання, виробничої практики.
<i>Оцінювання</i>	Чотирирівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування) контроль, <i>проміжний</i> (захист практичних, самостійних робіт), <i>підсумковий</i> (письмові екзамени, залікові роботи, захисти звітів з практик), самоконтроль, <i>державна атестація</i> (захист кваліфікаційної роботи бакалавра)
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області географічних наук або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів і процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
<i>Фахові компетентності (ФК)</i>	ФК 1. Базові знання з географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження відповідно до спеціалізації. ФК 2. Здатність до системного географічного мислення.

	<p>ФК 3. Розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації.</p> <p>ФК 4. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності.</p> <p>ФК 5. Здатність застосовувати базові знання географічних наук при вивченні природних та антропогенних геосистем різного ієрархічного рівня.</p> <p>ФК 6. Здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ФК 7. Здатність здійснювати збір, реєстрацію та аналіз даних про стан територіальних систем за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК 8. Картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів.</p> <p>ФК 9. Здатність розуміти і застосовувати основні концепції суспільної географії і геоурбаністики, пояснювати міські, регіональні, глобальні процеси ключовими поняттями суспільної географії та геоурбаністики.</p> <p>ФК 10. Здатність проводити просторовий аналіз урбанізованих систем на основі кількісних і якісних даних, здійснювати регіональну діагностику на основі міського і районного планування.</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати головні закономірності і моделі розселення для обґрунтування раціональної територіальної організації урбанізованих систем, визначення проблем та перспектив їх розвитку.</p> <p>ФК 12. Здатність ідентифікувати, вимірювати та оцінювати фактори у просторово-часовому континуумі для моделювання траєкторій розвитку міст, регіонів і країн, визначати їх інноваційно-інвестиційний потенціал.</p> <p>ФК 13. Здатність застосовувати навички методів проектування, моделювання та управління процесами урбанізації та регіонального розвитку.</p> <p>ФК 14. Здатність ідентифікувати, аналізувати й оцінювати економічні, соціальні та екологічні проблеми процесів урбанізації і регіоналізації у їх просторовій перспективі та пропонувати шляхи їх розв'язання із застосуванням сучасних підходів до міського планування та Smart-управління територіями відповідно до концепції стійкого розвитку.</p> <p>ФК 15. Здатність застосовувати сучасні географічні інформаційні технології для емпіричної обробки та аналізу даних, моніторингу, прогнозування та моделювання процесів розвитку міст, регіонів, країн.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Застосовувати базові знання природничих, суспільних і точних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін.</p> <p>ПРН 2. Володіти базовими знаннями природничо-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження тощо.</p> <p>ПРН 3. Володіти базовими знаннями суспільно-географічних наук:</p>

	<p>об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження тощо.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими знаннями з фізичної географії України і світу.</p> <p>ПРН 5. Мати базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур.</p> <p>ПРН 6. Володіти базовими знаннями з економічної та соціальної географії України і світу, країнознавства.</p> <p>ПРН 7. Спілкуватися іноземною мовою за фахом.</p> <p>ПРН 8. Збирати, систематизувати, обробляти та аналізувати наукову і технічну інформацію для вирішення географічних завдань.</p> <p>ПРН 9. Планувати, організовувати і проводити стаціонарні, напівстаціонарні та польові географічні спостереження.</p> <p>ПРН 10. Будувати картографічні моделі, оформляти картографічні твори з використанням сучасних методів та технологій.</p> <p>ПРН 11. Використовувати спеціальне програмне забезпечення для обробки статистичних даних та отримання нової інформації про суспільні об'єкти і процеси.</p> <p>ПРН 12. Володіти навичками комплексного суспільно-географічного аналізу територій, давати оцінку регіонального потенціалу.</p> <p>ПРН 13. Розуміти та аналізувати особливості сучасної урбанізації; рівні, темпи урбанізації у різних країнах світу; проблеми, пов'язані з урбанізацією, та шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПРН 14. Володіти географічними основами та навичками геопланування і містобудівної політики, застосовувати географічні підходи до проектування міських систем розселення.</p> <p>ПРН 15. Знати науково-теоретичні та практичні основи регіоналістики, функції, принципи і методи управління регіональним розвитком.</p> <p>ПРН 16. Використовувати комп'ютерні та географічні інформаційні системи в урбаністичних та регіональних дослідженнях.</p> <p>ПРН 17. Аналізувати процеси глобалізації як історичного процесу, глобальні проблеми світу за територіальним принципом, пропонувати заходи щодо їх розв'язання.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p><i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</i></p>	<p>Усі викладачі є штатними викладачами ХНУ імені В.Н. Каразіна, мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає основному профілю дисципліни, що викладається. Гарант програми – Ключко Л.В., к. геогр. н., доцент. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.</p>
<p><i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</i></p>	<p>Обладнання та устаткування, необхідне для польових і камеральних досліджень географічних об'єктів і систем, технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери, сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з географії у процесі навчання здобувача; використання баз для проведення навчальних і виробничих практик (за договорами про співпрацю). Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до Інтернет, спортзали, тощо</p>
<p><i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-</i></p>	<p>Офіційний сайт ХНУ ім. В.Н. Каразіна, власний сайт факультету геології, географії, рекреації і туризму, сайт кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, необмежений доступ до Інтернет, друковані (фонди ЦНБ ім. В.Н. Каразіна, репозитарій, власні</p>

<i>методичного забезпечення</i>	бібліотеки навчальних лабораторій, картографічні твори) та Інтернет-джерела (у т.ч. і Центру електронного навчання ХНУ) інформації; навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю.
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Можлива, індивідуальна, за бажанням студента. Кредити, отримані в інших ВНЗ України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Можлива, індивідуальна, у т.ч. участь у програмах проекту Еразмус+, за бажанням студента
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 106 Географія на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

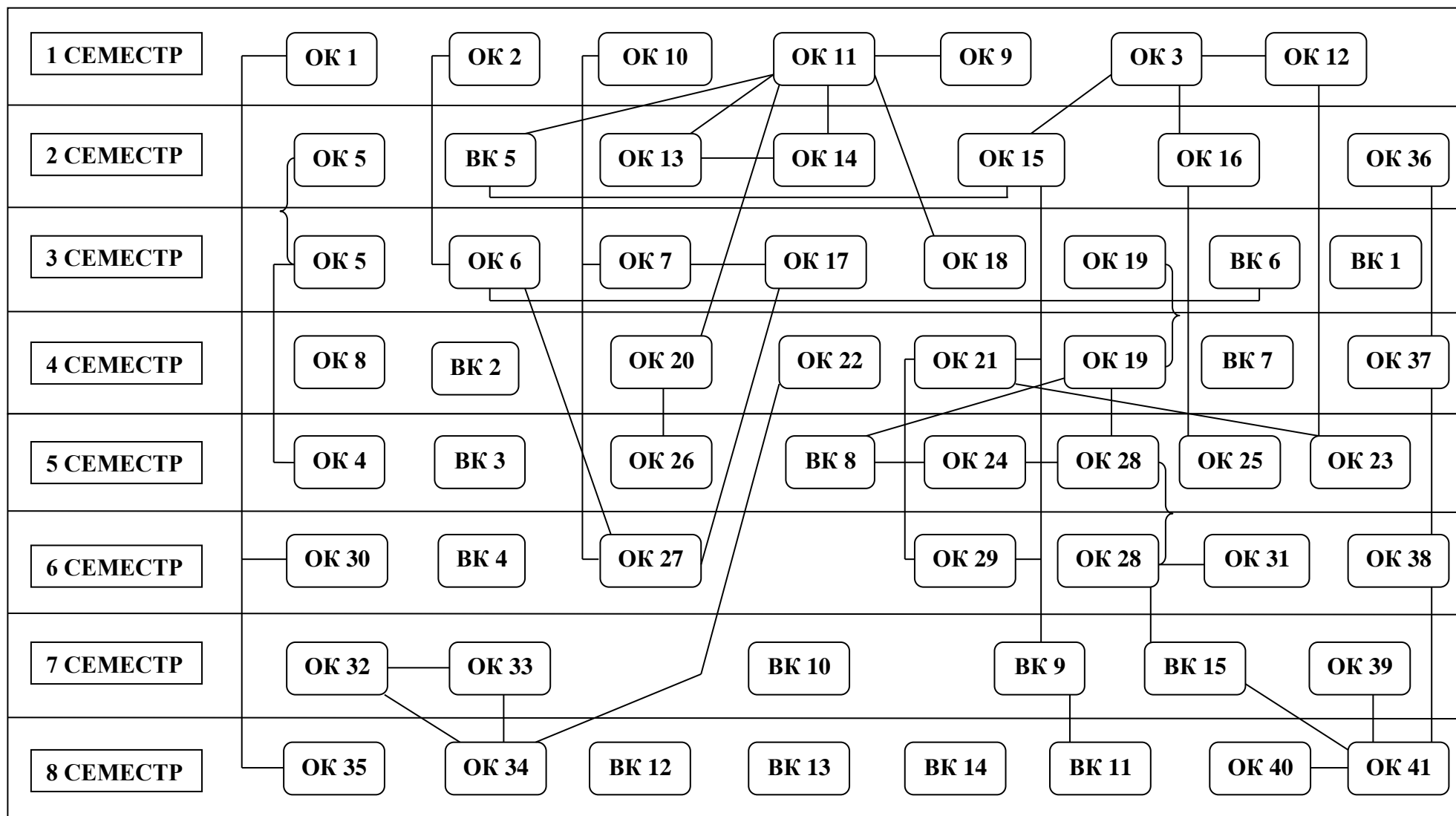
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю, шкала оцінювання
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Історія України	3	чотирирівнева
ОК 2.	Вища математика	4	чотирирівнева
ОК 3.	Вступ до фаху	4	дворівнева
ОК 4.	Іноземна мова (за фахом)	3	дворівнева
ОК 5.	Іноземна мова	6	дворівнева, чотирирівнева
ОК 6.	Інформатика з основами геоінформатики	5	чотирирівнева
ОК 7.	Картографія	4	чотирирівнева
ОК 8.	Філософія	3	чотирирівнева
ОК 9.	Ґрунтознавство і біогеографія	6	чотирирівнева
ОК 10.	Топографія з основами геодезії	5	чотирирівнева
ОК 11.	Загальне землезнавство	4	чотирирівнева
ОК 12.	Історія урбанізації та основи геоурбаністики	4	дворівнева
ОК 13.	Метеорологія і кліматологія	4	чотирирівнева
ОК 14.	Загальна гідрологія	4	чотирирівнева
ОК 15.	Основи суспільної географії	4	чотирирівнева
ОК 16.	Вступ до регіоналістики та країнознавства	3	чотирирівнева
ОК 17.	Дистанційне зондування Землі	3	дворівнева
ОК 18.	Геоморфологія і палеогеографія	4	чотирирівнева
ОК 19.	Фізична географія материків і океанів	7	дворівнева, чотирирівнева

ОК 20.	Ландшафтознавство	4	чотирирівнева
ОК 21.	Географія населення та розселення	4	чотирирівнева
ОК 22.	Регіональний розвиток та планування територій		
ОК 23.	Географія міст України та світу	3	чотирирівнева
ОК 24.	Економічна і соціальна географія України	5	чотирирівнева
ОК 25.	Рекреаційне країнознавство	4	чотирирівнева
ОК 26.	Основи геоекології	4	чотирирівнева
ОК 27.	Географічні інформаційні системи	4	чотирирівнева
ОК 28.	Регіональна економічна і соціальна географія	8	дворівнева, чотирирівнева
ОК 29.	Соціальна географія	5	чотирирівнева
ОК 30.	Історична географія з основами етнографії	4	чотирирівнева
ОК 31.	Географія світового господарства та міжнародної торгівлі	4	дворівнева
ОК 32.	Географія та управління міською інфраструктурою	4	чотирирівнева
ОК 33.	Сучасні концепції урбаністики	4	дворівнева
ОК 34.	Геопланування та управління розвитком територій	4	дворівнева
ОК 35.	Політична географія з основами геоглобалістики	4	чотирирівнева
ОК 36.	Навчальна природничо-наукова практика	7	чотирирівнева
ОК 37.	Навчальна професійно-орієнтована практика	6	чотирирівнева
ОК 38.	Виробнича практика	7	дворівнева
ОК 39.	Курсова робота за фахом	4	чотирирівнева
ОК 40.	Переддипломна практика	5	чотирирівнева
ОК 41.	Підготовка кваліфікаційної роботи	3	чотирирівнева
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК 1.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВК 2.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВК 3.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВК 4.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВК 5.	Науково-природнича картина світу	5	чотирирівнева
ВК 6.	Практикум: Комп'ютерні технології в геурбаністиці / Комп'ютерні технології в суспільній географії (практикум) / Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум)	4	дворівнева
ВК 7.	Основи менеджменту / Рекреаційна географія з основами екскурсознавства / Територіальний менеджмент / Геомаркетинг / Географія культури і релігій	3	дворівнева
ВК 8.	Фізична географія України / Енвайроментальна географія / Географічне середовище України / Географія природно-ресурсного потенціалу України / Розміщення продуктивних сил України / Географія життєдіяльності населення України / Геоекологічні проблеми України	5	чотирирівнева
ВК 9.	Теорія і методологія суспільної географії / Сучасні концепції суспільної географії / Методологічний інструментарій суспільно-географічних досліджень / Наукові підходи та	4	чотирирівнева

	парадигми географічної науки / Організація наукових досліджень / Основи науково-дослідницької діяльності в школі / Організація науково-дослідницької роботи школярів		
ВК 10.	Географія сфери послуг та індустрія туризму / Регіональний вимір світової економіки / Географія способу життя населення світу / Географія соціально-демографічного розвитку / Міжнародний ринок праці та міграція населення / Міжнародний транспорт і логістика	4	чотирирівнева
ВК 11.	Статистичні методи і обробка геоінформації / Математико-статистичні методи в геоурбаністиці / Методи регіональних досліджень / ГІС в геоурбаністиці та регіоналістиці / Інструментарій країнознавчих досліджень	4	чотирирівнева
ВК 12.	Географія Харківської області з основами регіонознавства / Географія Харкова та Харківської області / Основи геополітики / Географія міграції / Перцепційна географія / Географія світових міст / Теорії регіонального розвитку	4	чотирирівнева
ВК 13.	Районне планування / Географія транспорту і логістики / Географія сільської місцевості / Просторова та функціональна організація міста / Географія соціальної інфраструктури	5	чотирирівнева
ВК 14.	Регіональні проблеми стійкого розвитку / Геоєкологічні проблеми світу / Соціально-демографічні проблеми світу / Міжнародні організації / Міжнародні відносини та глобальні проблеми	4	дворівнева
ВК 15.	Вибірковий вид практики: Виробнича / Педагогічна / Практика з регіонального розвитку / Практика з ГІС-технологій в урбаністичних та регіональних дослідженнях	6	чотирирівнева
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*перелік дисциплін за вибором наданий орієнтовний і може змінювати відповідно до актуальних запитів галузі економічної та соціальної географії

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Геоурбаністика, регіоналістика та країнознавство» спеціальності 106 Географія проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр географії; геоурбаністика, регіоналістика та країнознавство.

Бакалаврська робота є завершеним науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Кваліфікаційна робота бакалавра повинна вміщувати аналіз літературних джерел та результати самостійної творчої роботи студента з матеріалом, зібраним і опрацьованим ним особисто. Кваліфікаційна робота передбачає проведення аналізу та прикладне дослідження об'єктів, процесів, актуальних проблем, вивченням яких займається географічна наука. Обсяг та структура роботи встановлюється закладом вищої освіти. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ХНУ імені В.Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має обов'язково супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

